

Labklājības ministrija
Sociālās integrācijas valsts aģentūra

Dubultu prospekts 71, Jūrmala, LV-2015, tālr. 67769890, fakss 67769495, e-pasts siva@siva.gov.lv

Jūrmalā

Informācija plašsaziņas līdzekļiem
2020.gada martā

Cilvēka prasmes, kuras tehnoloģijas nevarēs aizstāt

12.martā Sociālās integrācijas valsts aģentūrā (turpmāk – SIVA) pie vienota diskusiju galda tikās SIVA speciālisti un eksperti no Labklājības ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Izglītības kvalitātes valsts dienesta un Nodarbinātības valsts aģentūras, lai spriestu par SIVA īstenotā ESF projekta „Personu ar invaliditāti vai garīga rakstura traucējumiem integrācija nodarbinātībā un sabiedrībā” (*Nr.9.1.4.1/16/I/001*) (turpmāk – ESF projekts) ietvaros izveidoto prasmju apmācību programmu nākotnes perspektīvām.

SIVA ESF projektu uzsāka īstenot 2016.gadā. Plānojot projekta aktivitātes, tika izvērtēta jaunu profesionālās rehabilitācijas programmu nozīme, lai personas ar smagu invaliditāti un garīga rakstura traucējumiem (turpmāk – GRT), īpaši, ja tām ir zems izglītības līmenis, iekļautu darba tirgū. ESF Projekta ietvaros izstrādātās prasmju apmācības programmas ir veidotas tā, lai tās ir pieejamas personām, kuru integrācijas iespējas vispārējā izglītības sistēmā ir ierobežotas un kuras funkcionēšanas traucējumu dēļ nav spējīgas apgūt noteiktai profesijai nepieciešamo zināšanu un prasmju kopumu (visbiežāk – personas ar GRT). Turklāt svarīgi, lai pēc apmācību beigšanas prasmju programmu absolventi saņemtu valstiski atzītu izglītību apliecināšu dokumentu.

Prasmju apmācības programmas veidotas, balstoties uz pētījuma *“Darba pieprasījuma izpēte un darba tirgus vajadzībām nepieciešamo profesiju un prasmju noteikšana personām ar smagu invaliditāti un garīga rakstura traucējumiem”* rezultātiem. Pētījuma rezultāti sniedza informāciju par nozares darba devēju prasmju pieprasījumu ilgtermiņā un priekšlikumiem par nepieciešamo rīcību, lai veicinātu personu ar GRT iesaistīšanos darba tirgū.

ESF projekta ietvaros kopumā ir izstrādātas un ieviestas 35 prasmju programmas (neformālās izglītības programmas) personām ar GRT, kuras īsteno Jūrmalas profesionālā vidusskola. Tās guvušas plašāku ievērību 2019.gada nogalē – programmas prezentētas Valsts kancelejas organizētajā konferencē valsts un pašvaldību darbiniekiem “Celmlauzis” kā nozīmīga inovācija iestādē un Latvijā, kā arī saņēmušas atzinību pieaugušo neformālās izglītības konkursā “Sauls laiva”.

Pirms diskusijas, tās dalībniekiem bija iespēja klātienē tikties ar ESF projekta audzēkņiem un apskatīt arī viņu paveiktos darbus un sasniegtos rezultātus.

Diskusijas laikā, uzklusot speciālistu sniegto informāciju un izvērtējot izstrādātās prasmju apmācības programmas, klātesošie novērtēja, ka tās ir saturiski labi veidotas, lai personas ar GRT tās varētu pilnībā apgūt. Eksperti uzsvēra, ka personas ar GRT mācību laikā var iegūt prasmes pastāvīgi veikt vienkāršus uzdevumus konkrētā praktiskā darbības sfērā, papildus uzsverot, ka šīs prasmes darba tirgū būs pieprasītas vienmēr, jo tās tehnoloģijas nespēs aizstāt.

Eksperti norādīja, ka izstrādātās programmas varētu tikt pielīdzināmas kompetenču izglītības programmām, kā arī tās varētu veidot atbilstoši pirmās (I) profesionālās kvalifikācijas līmenim. Par to diskusijas dalībnieki guva pārliecību, iepazīstoties ar prasmju programmu absolventu nodarbinātības un aktivitātes rādītājiem pēc programmu pabeigšanas.

Diskusijas noslēgumā puses vienojās par nākamajiem veicamajiem soļiem, kas sekmētu ESF projekta izstrādāto prasmju apmācību programmu iekļaušanu izglītības sistēmā, un ļautu prasmju programmu beidzējiem iegūt valsts atzītu izglītību apliecināšu dokumentu. Risinājums iekļaut prasmju apmācību programmas pirmajā profesionālās kvalifikācijas līmenī nodrošinātu darba devējiem iespēju saņemt prasmīgas darba rokas vienkāršu darbu veikšanai, turklāt zinot, ka prasmes un zināšanas darbiniekiem apliecinātas ar valsts atzītu izglītību apliecināšu dokumentu.

Klātesošie vienojās, ka šāda pieeja attīstīt prasmju programmas personām ar veselības problēmām dos iespēju turpināt iegūt arī augstāku profesionālās kvalifikācijas līmeni un veiksmīgāk iekļauties darba tirgū.

Papildu informācija:

No ESF projekta uzsākšanas brīža līdz 2019.gada beigām projekta ietvaros apliecību par neformālās izglītības programmas apguvi kopumā saņēmuši 100 projekta dalībnieki, no kuriem 57 absolventi turpina aktīvi iekļauties sabiedrībā, t.i., 27 personas ir iesaistījušās darba tirgū, 26 personas ir stājušās uzskaitē NVA, iesaistoties nodarbinātības pasākumos, bet vēl 4 personas turpina mācības citās izglītības iestādēs.

ESF projekta īstenošana plānota līdz 2021.gada 30.jūnijam un tā kopējais attiecināmais finansējums ir 1 752 103 euro, tai skaitā Eiropas Sociālā fonda finansējums – 1 489 287 euro un valsts budžeta finansējums – 262 816 euro.

2020.gada laikā ESF projekta ietvaros plānots sniegt atbalstu vēl 50 personām ar GRT.

Papildu informācija par SIVA īstenoto ESF projektu un tā ietvaros izveidotajām prasmju apmācību programmām - <http://siva.gov.lv/profesionalas-neformalas-izgl-programmas-esf-projekta-nr914116i001-personu-ar-invaliditati-vai-gariga-rakstura-traucejumiem-inte.html>

Informāciju sagatavoja:

Jana Briede, SIVA sabiedrisko attiecību speciāliste,

Tel. 26438904, e-pasts: jana.briede@siva.gov.lv

www.siva.gov.lv